

Odluka:

VSRH Rev 1122/1993-2

Zbirni podatci

Broj odluke: VSRH Rev 1122/1993-2
Datum odluke: 19.09.1995
Vrsta odluke: Presuda
Vrsta predmeta: Građanski - revizija
Odjel: GRAĐANSKI ODJEL
[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev-1122/1993-2

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE!

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Veseljka Šeparovića, kao predsjednika vijeća, te Ilije Čuljata, Jakoba Miletića, Vjere Delić i mr. Jasne Brežanski, kao članova vijeća u pravnoj stvari tužitelja F.B. iz S.B., . br. ., kojega zastupa punomoćnik M.R. odvjetnik iz S.B., protiv tuženih Hrvatske ceste Z., Tehnička ispostava S.B., zastupana po direktoru dipl. ing. N.Č., te Općinskog fonda za financiranje stambenih i komunalnih djelatnosti S.B., kojega zastupa direktor dipl. ing. P.Š., rješavajući revizije izjavljene od tuženih protiv pravomoćne presude Okružnog suda u Požegi od 22. siječnja 1992. godine, br. Gž-16/92., kojima je djelomično potvrđena i djelomično ukinuta presuda Općinskog suda u Slavonskom Brodu od 22. listopada 1991. godine, br. P-977/91., u sjednici održanoj dana 19. rujna 1995. godine,

pre sudio je:

Revizija tuženih odbija se kao neosnovana.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Slavonskom Brodu od 22. listopada 1991. godine, br. P-977/91., suđeno je:

" I. Tuženi "HRVATSKE CESTE" Z.TEHNIČKA ISPOSTAVA S.B. i OPĆINSKI FOND ZA FINANCIRANJE STAMBENIH I KOMUNALNIH POSLOVA S.B. dužni su solidarno platiti tužitelju F.B. sa osnova naknade štete, iznos od 99.500,00 din. (devedesetdevettisućapetstotina dinara) s kamatom po stopi koja se u mjestu ispunjenja plaća na štedne uloge oročene bez utvrđene namjene preko godinu dana, a od 7. listopada 1989. godine, platiti kamatu u visini eskontne stope koju mjesečno utvrđuje Narodna banka Jugoslavije uvećane za 20% računajući na iznose od:

- 99.000,00 din. od 22. listopada 1991. g. do isplate
- 500,00 din. od 5. lipnja 1988. g. do isplate

te platiti parnični trošak u iznosu od 18.000,00 din., sve to u roku od 15 dana pod prijetnjom izvršenja.

II. Tužitelj se odbija s preostalim dijelom svoga tužbenog zahtjeva u iznosu od 19.500,00 din."

Presudom i rješenjem Okružnog suda u Požegi od 22. siječnja 1992. godine, br. Gž-16/92. odlučeno je:

"Žalba tuženih djelomično se odbija kao neosnovana i potvrđuje prvostupanjska presuda u pobijanom dosuđujućem dijelu za iznos od 99.000,00 dinara, koji se odnosi na naknadu štete za uništeni automobil."

"Uvažava se žalba tužitelja, te djelomično žalba tuženih i ukida presuda u dijelu o naknadi za nekorištenje automobila u iznosu od 500,00 dinara, a ukida se i odluka o parničnom trošku, te se predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovni postupak."

Protiv ove pravomoćne presude suda drugog stupnja u dijelu u kojem su odbijene žalbe tuženih kao neosnovane i potvrđena presuda suda prvog stupnja za iznos od 99.000,00 dinara (99 kn), reviziju su izjavili tuženici i to prvo tuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primijene materijalnog prava a drugo tuženik zbog pogrešne primijene materijalnog prava

te predložili da sud revizije prihvati, te pobijane presude ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili da pobijanu presudu suda drugog stupnja preinači tako da odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti.

Pravovremene, potpune i dopuštene revizije tuženih sud prvog stupnja dostavio je primijenom čl. 390. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91. i 91/92 - dalje ZPP), na odgovor tužitelju i na izjašnjenje nadležnom državnim odvjetništvu.

Tužitelj nije odgovorio na izjavljenu reviziju, niti se o istoj izjasnilo državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

Revizija nije osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu, kao i pravilnost postupka koji je prethodio njenom donošenju, ovaj je sud ocijenio da ne postoji bitna povreda iz čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP na koju bitnu povredu revizijski sud pazi, primjenom čl. 386. spomenutog zakona, po službenoj dužnosti.

Nosnovana je tvrdnja I-tuženika da su nižestupanjski sudovi propustili pravilno ocijeniti provedene dokaze u odnosu na način na koji se tužitelj kretao svojim motornim vozilom prije nastanka štetnog događaja.

Naprotiv ovaj sud ocjenjuje da je sud prvog stupnja pravilno ocijenio sadržaj provedenih dokaza s tim da prvotuzenik ni ne navodi u čemu bi utvrđenje suda prvog stupnja bilo protivno provedenim dokazima. Sud prvog stupnja točno navodi sadržaj odluke suca za prekršaje, priznanje tužitelja da je upravljao motornim vozilom "po sjećanju", te utvrđenje da je raskršće bilo nepregledno zbog živice dok činjenica da li je motorno vozilo kojim je tužitelj upravljao bilo registrirano ili ne nije pravo odlučno u ovoj pravnoj stvari.

Ovaj sud ne nalazi da bi postojala proturječnost u razlozima pobijanih presuda pa ne postoji ni bitna povreda iz čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP.

Sud prvog stupnja je utvrdio, a sud drugog stupnja ocijenio pravilnima utvrđenja suda prvog stupnja iz kojih proizlazi:

- da se štetni događaj dogodio 20. svibnja 1988. godine, kada je tužitelj upravljao osobnim automobilom marke "Warburg" preko križanja ulica ... i ... i nije propustio osobni automobil marke Citroen "Gs" kojim je ulicom ... upravljao S.E. dolazeći na križanje s ulicom ..., a koji je u odnosu na pravac kretanja tužitelja dolazio s tužiteljeve desne strane,

- da je ulica ... imala uvijek pravo prvenstva u odnosu na ulicu ... jer je u ulici ... bio postavljen prometni znak koji je upozoravao vozače da nailaze na ulicu s prvom prvenstva no da je taj znak u vrijeme nastanka štetnog događaja bio otkinut tako da je ostao samo nosač prometnog znaka,

- da je ulica ... uvijek bila ulica s pravom prvenstva u odnosu na

ulicu ... i da je takva prometna situacija i danas te da je tužitelj upravljao motornim vozilom poznavajući takvu prometnu situaciju i nije imao saznanja da bi prometni znak u ulici ... bio otkinut,

- da je poduzeće za ceste čiji je pravni sljednik tuženik Hrvatske ceste izvodilo konkretne radove na gradskim ulicama isključivo po nalogima nadzornog organa tuženog fonda, a u što ulazi i popravlanje oštećenih prometnih znakova,

- da za popravak prometnog znaka u ulici ... za vrijeme prije nastanka štetnog događaja pravni prednik tuženika, Hrvatske ceste, nije dobio nalog od fonda,

- da je održavanje gradskih ulica bilo povjereno poduzeću za ceste zaključenjem godišnjih ugovora o održavanju okomite i horizontalne signalizacije,

- da je u štetnom događaju nastupila totalna šteta na automobilu te da je vrijednost motornog vozila u vrijeme nastanka štetnog događaja, nakon što se odbije vrijednost ostataka motornog vozila koje je tužitelj zadržao, iznosila 99.000,00 din. (99 kn).

Na takvo utvrđeno činjenično stanje nižestupanjski su sudovi pravilno primijenili materijalno pravo kad su ocijenili osnovanim tužbeni zahtjev tužitelja za naknadu štete za uništeno motorno vozilo.

Prije svega valja navesti da su pravila ponašanja vozača motornih vozila u prometu u vrijeme nastanka štetnog događaja bila propisana Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na cestama ("Službeni list", br. 50/88. - koji je preuzet kao Zakon Republike Hrvatske - dalje ZOSPNC).

Odredbom čl. 51. st. 2. ZOSPNC propisano je da je vozač koji se približava raskršću dužan voziti takvom brzinom da se može zaustaviti i propustiti vozila koja na raskršću imaju prednost prolaza, dok je odredbom čl. 50. st. 1. istog zakona propisano da je na raskršću ili u susretu s drugim vozilom vozač dužan propustiti vozilo koje nailazi s njegove desne strane s tim da je odredbom st. 4. propisano da je vozač koji ulazi vozilom na cestu koja je prometni znakom označena kao cesta s prednošću prolaza dužan propustiti sva vozila koja se kreću tom cestom.

U činjeničnoj situaciji kada je uz postojanje propisane prometne signalizacije tužitelj bio taj koji je upravljao motornim vozilom cestom s pravom prvenstva prolaza a takva prometna regulacija na raskršću nije izmijenjena odlukom nadležnih upravnih tijela ne može se, po ocjeni ovoga suda, uzeti kao doprinos tužitelja nastanku štetnog događaja činjenica da je tužitelj upravljao motornim vozilom u skladu s prometnom signalizacijom kakva je bila propisana za promet tim raskršćem, a kakva je bila i postavljena za reguliranje prometa raskršćem kako prije nastanka štetnog događaja (do oštećenja - uklanjanje prometnog znaka) tako i nakon nastanka štetnog događaja.

S obzirom na navedeno revidenti neosnovano tvrde da u ovoj

pravnoj stvari ima mjesta oslobođenju tuženih od odgovornosti pozivom na odredbu čl. 177. ZOO.

Po ocjeni ovoga suda nepreglednost raskršća (živica) koja je zaklanjala pogled tužitelju na ulici A. Starčevića nije bilo od utjecaja na nastanak štetnog događaja jer tužitelj nije propustio motorno vozilo kojim je upravljao S.E. zbog toga što isto ne bi primijetio, već isto nije propustio zbog toga što je bio opravdano uvjeren da se kreće svojim motornim vozilom ulicom s pravom prvenstva prolaza.

Odgovornost tuženog Općinskog fonda za financiranje stambenih i komunalnih djelatnosti S.B. (kao pravnog sljednika SIZ-a za stambeno komunalne poslove) za postavljenje i održavanje prometnih znakova proizlazi iz odredbe čl. 5. Odluke o sigurnosti i organizaciji prometa na cestama i ulicama Općine S.B. ("Službeni vjesnik općine" br. 6/88 - dalje Odluka) prema kojoj cestovno signalizaciju u smislu Pravilnika o prometnim znakovima postavlja, uklanja i održava nadležna SIZ za stambene i komunalne djelatnosti.

Prema čl. 6. Odluke proizlazi da je SIZ stambenih i komunalnih djelatnosti dužna osigurati stalnu službu nadzora i održavanja prometnih znakova. Kako je ta tuženica u okviru navedenih odredbi propustila postaviti uništeni prometni znak, a zbog nedostatka tog prometnog znaka došlo je do štetnog događaja to postoji odgovornost II-tuženika za štetu tužitelju.

Okolnost da je SIZ komunalnih i stambenih djelatnosti poslove oko održavanja prometne signalizacije povjerio ugovorom pravnom predniku tuženom društvenog poduzeća "Hrvatske ceste" koje je te poslove preuzelo dovodi i do odgovornosti I-tuženice za naknadu štete tužitelju. Preuzimanjem poslova održavanja ceste i postavljanja prometne signalizacije pravni prednik dp Hrvatske ceste preuzeo je i rizik za štete koje nastanu zbog propusta u obavljanju poslova održavanja.

To čak i onada kad sredstva koja dobiva od SIZ ne pokrivaju troškove potrebitog održavanja. To može eventualno biti valjana osnova za regres prema SIZ-u ali to se oštećenog u prometu ne može ticati.

Pritom valja navesti da sud nije vezan, glede ocjene odgovornosti za naknadu štete, odlukom suca za prekršaje pa postojanje pravomoćnog rješenja suca za prekršaje nije bilo zaprekom da se zbog izloženih razloga ocijeni da postoji isključivo odgovornost tuženih za naknadu štete tužitelju.

Naknada materijalne štete koju je tužitelj pretrpio u štetnom događaju u vidu totalne štete na automobilu dosuđena je tužitelju primjenom čl. 185. st. 3. ZOO s tim da je visina naknade štete (čija visina u revizijskom postupku nije osporavana) utvrđena prema činjenicama u vrijeme donošenja sudske odluke (presude suda prvog stupnja) a sve prema čl. 189. st. 2. ZOO.

Zbog navedenih razloga ovaj je sud ocijenio da se u ovom postupku nije ostvario ni jedan od revizijskih razloga koje

revidenti navode u revizijama kao ni revizijski razlozi na koje sud pazi po službenoj dužnosti te su revizije tuženih primijenom čl. 393. ZPP odbijene kao neosnovane.

U Zagrebu, 19. rujna 1995.

Predsjednik vijeća:
Veseljko Šeparović, v.r.